

Bruxelles, 1. lipnja 2017.
(OR. en)

9481/17

**Međuinstitucijski predmet:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 413
ANTIDISCRIM 27
JAI 520
MI 437
FREMP 66**

IZVJEŠĆE

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) / Vijeće
Br. preth. dok.:	9288/17 SOC 375 ANTIDISCRIM 23 JAI 473 MI 427 FREMP 61
Br. dok. Kom.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246 - COM(2008) 426 final
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju – izvješće o napretku

I. UVOD

Komisija je 2. srpnja 2008. donijela prijedlog direktive Vijeća kojim se zaštita od diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije želi proširiti na područja izvan zapošljavanja. Nadopunjujući postojeće zakonodavstvo EZ-a¹ u tom području, predloženom horizontalnom direktivom o jednakom postupanju zabranila bi se diskriminacija na navedenim temeljima u sljedećim područjima: socijalnoj zaštiti, što uključuje i socijalno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, obrazovanju te pristupu robi i uslugama, što uključuje i stanovanje.

¹ Posebno direktive Vijeća 2000/43/EZ, 2000/78/EZ i 2004/113/EZ.

Velika većina delegacija prijedlog je u načelu pozdravila, a mnoge su poduprle činjenicu da se njime postojeći pravni okvir želi upotpuniti radom na svim četirima temeljima diskriminacije s pomoću horizontalnog pristupa.

Većina delegacija potvrdila je važnost promicanja jednakog postupanja kao zajedničke društvene vrijednosti u EU-u. Nekoliko je delegacija posebno istaknulo važnost navedenog prijedloga u kontekstu provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCRC). Međutim, neke delegacije radije bi dale prednost ambicioznijim odredbama u pogledu invaliditeta.

Premda naglašavaju važnost borbe protiv diskriminacije, neke su delegacije u prošlosti dovele u pitanje potrebu za prijedlogom Komisije, koji vide kao narušavanje nacionalne nadležnosti za određena pitanja i smatraju ga oprečnim načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti. Neke delegacije i dalje izražavaju sumnju u pogledu uključivanja socijalne zaštite i obrazovanja u područje primjene. Dvije delegacije zadržale su opću rezervu.

Neke delegacije također su zatražile pojašnjenja i izrazile zabrinutost, posebno u vezi s nedostatkom pravne sigurnosti, podjelom nadležnosti te praktičnim, financijskim i pravnim učinkom prijedloga.

Zasad su sve delegacije zadržale opću analitičku rezervu na prijedlog. Delegacije CZ, DK, MT i UK zadržale su parlamentarnu analitičku rezervu. Komisija je u ovoj fazi potvrdila svoj izvorni prijedlog i zadržala analitičku rezervu na sve njegove promjene.

Europski parlament 2. travnja 2009. donio je mišljenje u okviru postupka savjetovanja². Nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009. prijedlog je sada obuhvaćen člankom 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te je stoga u Vijeću, nakon dobivanja *suglasnosti* Europskog parlamenta, potrebna jednoglasnost.

II. RAD VIJEĆA TIJEKOM MALTEŠKOG PREDSJEDANJA

Radna skupina za socijalna pitanja nastavila je ispitivanje prijedloga³ na temelju dvaju skupova prijedloga predsjedništva u vezi s nacrtom.⁴

U središtu rasprava u okviru Radne skupine bila su sljedeća glavna pitanja:

a) Uključivanje uvodne izjave o diskriminaciji na temelju spola ili rodnog identiteta kao čimbenika koji vodi pogoršanju (uvodna izjava 12.ab)

Predsjedništvo je istaknulo da se tom izmjenom ne želi proširiti područje primjene Nacrta direktive, već potvrditi činjenicu da diskriminaciju na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije može pogoršati diskriminacija na temelju spola ili rodnog identiteta.

Neke su delegacije dovele u pitanje svrhu te izmjene i upitale kako će se to pitanje obraditi u operativnom dijelu teksta. Jedna je delegacija predložila da se taj navod uključi u uvodnu izjavu 13. Iako su izrazile potporu svrsi te izmjene, nekoliko je delegacija predložilo da se umjesto izdvajanja jedne određene kombinacije temelja diskriminacije spomene višestruka diskriminacija u općenitom smislu. Predsjedništvo je prihvatilo potonji prijedlog.

² Vidjeti dokument A6-0149/2009. Novoizabrani Parlament izvjestiteljicom je imenovao Ulrike Lunacek (AT/LIBE/Zeleni/Europski slobodni savez).

³ Sastanci su održani 20. siječnja i 22. svibnja.

⁴ Vidjeti 15603/16 i 7202/17.

b) Višestruka diskriminacija (uvodne izjave 12., 12.ab i 21. te članak 2. stavak 2. točke od (a) do (b))

U svojim prijedlozima u vezi s nacrtom predsjedništvo je nastojalo pojasniti pitanje višestruke diskriminacije te je navelo da bi se diskriminacija na temeljima obuhvaćenima prijedlogom također mogla *preklapati* s diskriminacijom na temelju rasnog ili etničkog podrijetla te državljanstva, kao i spola ili rodnog identiteta. S obzirom na to predsjedništvo je unijelo formulaciju kojom se objašnjava da bi se pozitivnim mjerama mogla obuhvatiti i skupina osoba s *kombinacijom* obilježja koja se odnose na vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju.

Velik broj delegacija pozdravio je uključivanje višestruke diskriminacije u tekst. Međutim, neke ga druge nisu podržale. Komisija je poduprla uključivanje višestruke diskriminacije pod uvjetom da bude dosljedno provedeno. Komisija je također podržala napomenu jedne delegacije da temelje diskriminacije koji nisu obuhvaćeni područjem primjene direktive ne bi trebalo spominjati u tekstu te je umjesto toga prednost dala općenitom navodu o temeljima koji nisu obuhvaćeni ovom direktivom.

c) Diskriminacija na temelju povezanosti s organizacijom posvećenom promicanju prava osoba (uvodna izjava 12.a)

Predsjedništvo je uvodnoj izjavi 12.a dodalo odredbu o zaštiti osoba koje se suočavaju s diskriminacijom zato što su povezane ili ih se smatra povezanim s organizacijama posvećenima promicanju prava osoba određene vjere ili uvjerenja, osoba s određenom vrstom invaliditeta te osoba određene dobi ili spolne orijentacije.

Nekoliko delegacija tu je izmjenu podržalo, jedna je nije mogla prihvatiti, a neke druge delegacije imaju potrebu za njezinom daljnjom analizom.

d) Područje primjene (izričito uključivanje sustavâ obveznog dopunskog mirovinskog osiguranja, uvodna izjava 17.b i članak 3. stavak 1. točka (a))

U svojim prijedlozima u vezi s nacrtom predsjedništvo je pojasnilo formulaciju izričito navevši

da bi se zabrana diskriminacije primjenjivala u odnosu na „pristup socijalnoj zaštiti, u mjeri u kojoj se on odnosi na socijalno osiguranje, *uključujući sustave obveznog dopunskog mirovinskog osiguranja*”.

Neke su delegacije bile sklonije brisanju navoda o sustavima obveznog dopunskog mirovinskog osiguranja smatrajući da nema potrebe za izričitim spominjanjem tih sustava jer je područje primjene već jasno.

U tom je kontekstu predsjedništvo u uvodne izjave također uključilo upućivanje na predmet C-267/06 *Tadao Maruko*, u kojem je Sud EU-a uvažio diskriminaciju na temelju spolne orijentacije.

Niz delegacija i Komisija smatrali su da upućivanje na predmet C-267/06 nije primjereno jer se on odnosi na sustave strukovnog mirovinskog osiguranja (obuhvaćene Direktivom 2000/78/EZ), a ne na socijalno osiguranje te bi njegovo navođenje u uvodnim izjavama stoga moglo biti zbujujuće.

d) Pravne naknade koje se temelje na bračnom statusu (uvodna izjava 17.h)

Predsjedništvo je tekst prilagodilo kako bi se obuhvatili slučajevi diskriminacije protiv istospolnih parova pri dodjeli naknada koje se temelje na bračnom statusu. O predloženoj promjeni izražena su različita mišljenja.

e) „Fizičke ili pravne osobe” (uvodna izjava 17.ga)

Predsjedništvo je revidiralo uvodnu izjavu 17.ga, jasno navevši sljedeće: „Sve osobe, *bez obzira na to radi li se o fizičkim ili pravnim osobama*, slobodne su sklapati ugovore...”. Radna skupina poduprla je tu promjenu.

III. OTVORENA PITANJA

Potrebna je daljnja rasprava o navedenim pitanjima, kao i nizu drugih otvorenih pitanja, među ostalim o sljedećem:

- području primjene direktive jer se neke delegacije protive uključivanju socijalne zaštite i obrazovanja u područje primjene,
- preostalim aspektima podjele nadležnosti i supsidijarnosti te
- pravnoj sigurnosti u pogledu obveza koje bi se utvrdile direktivom.

Dodatne pojedinosti o stajalištima delegacija nalaze se u dokumentima 5428/17 i 9288/17.

IV. ZAKLJUČAK

Tijekom malteškog predsjedanja postignut je konkretan napredak u pogledu pitanja o kojima se raspravljalo. Međutim, za postizanje potrebne jednoglasnosti u Vijeću potrebna je daljnja politička rasprava.